

Budżety gospodarstw domowych w województwie podlaskim w 2022 r.

10.10.2023 r.

↑ 20,5%

Wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych w skali roku

W 2022 r. w województwie podlaskim odnotowano wzrost dochodów na 1 osobę w gospodarstwach domowych w ujęciu rocznym. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny był wyższy niż średnio w Polsce. W porównaniu z 2021 r. nastąpił wzrost wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych. Były one niższe od średnich w kraju. Mniej niż przed rokiem gospodarstw domowych w regionie oceniło swoją sytuację materialną pozytywnie, a więcej negatywnie i przeciętnie.

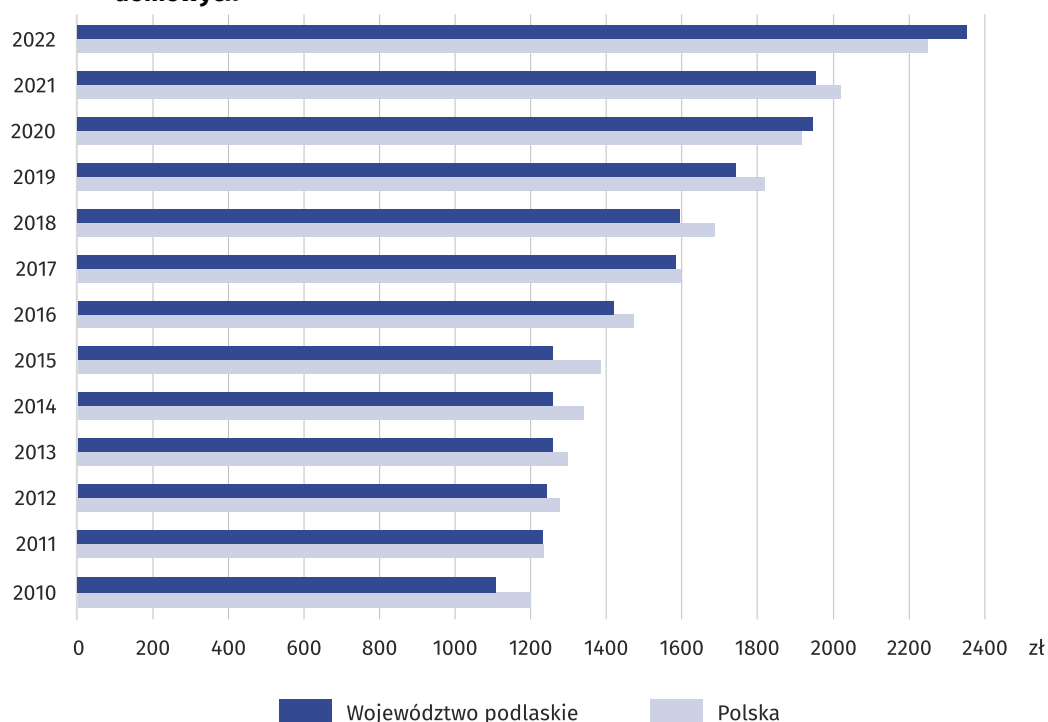
W 2022 r. w województwie podlaskim badaniem budżetów objęto 1231 gospodarstw domowych, co stanowiło 4,3% ogólnej liczby gospodarstw zbadanych w Polsce. Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wyniosła 2,50, podczas gdy w kraju ukształtowała się na poziomie 2,47.

Dochody gospodarstw domowych

W 2022 r. w województwie podlaskim przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny przypadający na 1 osobę w gospodarstwach domowych wyniósł 2354,61 zł i był o 104,82 zł wyższy niż średnio w kraju. W porównaniu z poprzednim rokiem kwota ta w województwie wzrosła o 20,5%, podczas gdy w kraju zwiększyła się o 11,4%. W analizowanym roku Podlaskie zajmowało 3. miejsce wśród województw w Polsce pod względem wysokości dochodu rozporządzalnego.

W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszył się udział dochodów z pracy najemnej oraz ze świadczeń społecznych, a wzrósł udział dochodów z pracy na własny rachunek w przeciętnym dochodzie rozporządzalnym przypadającym na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wykres 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Na dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego składają się przede wszystkim dochody z pracy najemnej oraz dochody ze świadczeń społecznych. W 2022 r. w województwie podlaskim ich udział w dochodzie rozporządzalnym wyniósł odpowiednio 40,1% i 29,4% (w kraju – 53,9% i 30,8%).

Tablica 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

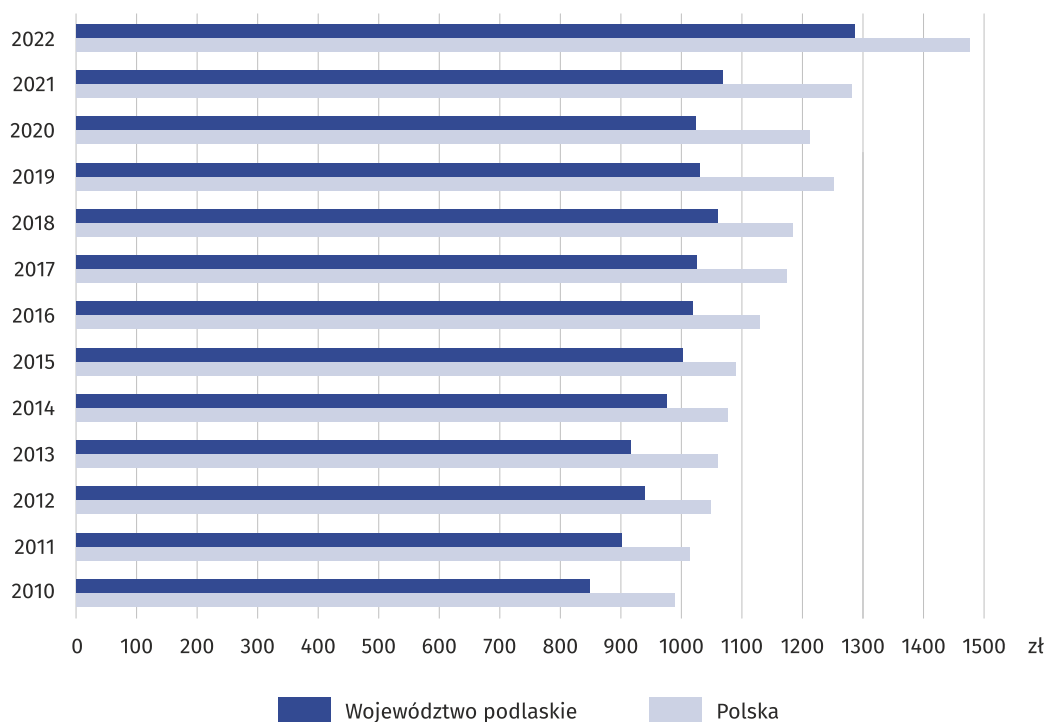
Wyszczególnienie	2021	2022	
		województwo podlaskie	Polska
	w złotych		
Ogółem	1953,69	2354,61	2249,79
w tym dochody:			
Z pracy najemnej	894,26	943,20	1212,61
Z pracy na własny rachunek	128,21 ^a	161,35 ^b	216,91
Ze świadczeń społecznych	609,08	693,17	693,09

a, b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 10,82%, b – 12,34%.

W porównaniu z 2021 r. w Podlaskiem zmniejszył się udział dochodów z pracy najemnej (o 5,7 p. proc.) oraz dochodów ze świadczeń społecznych (o 1,7 p. proc.) w dochodzie rozporządzalnym. Wyższy niż przed rokiem był natomiast udział dochodów z pracy na własny rachunek (o 0,3 p. proc.).

Wydatki gospodarstw domowych

Wykres 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

W odniesieniu do 2021 r. zanotowano wzrost udziału wydatków na transport w wydatkach ogółem na 1 osobę w gospodarstwach domowych, zaś spadek odsetka wydatków na żywność i napoje bezalkoholowe, na wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego oraz na użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii

W 2022 r. przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w województwie podlaskim wyniosły 1285,05 zł i były o 190,17 zł niższe niż średnio w kraju. W porównaniu z 2021 r. nastąpił ich wzrost o 20,4% (w kraju zanotowano wzrost o 15,2%). Pod względem wysokości przeciętnych wydatków w 2022 r. Podlaskie znalazło się na 13. miejscu wśród województw w kraju.

Tablica 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2021	2022	
		województwo podlaskie	Polska
	w złotych		
Ogółem	1067,07	1285,05	1475,22
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	1033,98	1239,46	1420,04
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	337,68	388,49	394,34
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	35,07	36,14	37,46
Odzież i obuwie	49,80	50,09	62,04
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	182,03	204,19	280,62
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	65,96 ^b	62,77	76,17
Zdrowie	59,29	69,41	81,42
Transport	96,92	182,80 ^c	144,00
Łączność ^d	52,87	56,64	64,52
Rekreacja i kultura	55,23	67,61 ^e	89,62
Edukacja	7,35 ^f	9,48 ^g	17,56
Restauracje i hotele	37,07 ^h	52,19	68,50
Pozostałe towary i usługi	53,16	58,53	86,79

a łącznie z kieszonkowymi nieuwzględnionymi w podziale według rodzajów wydatków. b-c, e-h Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b – 11,02%, c – 15,04%, e – 12,21%, f – 17,53%, g – 18,95%, h – 10,84%. d łącznie z wydatkami na usługi internetowe.

W analizowanym roku w strukturze wydatków gospodarstw domowych województwa podlaskiego 96,5% stanowiły wydatki związane z zakupem towarów i usług konsumpcyjnych (w kraju – 96,3%). Na żywność i napoje bezalkoholowe gospodarstwa domowe przeznaczyły przeciętnie 30,2% ogólnej kwoty wydatków. Znaczącą grupą wydatków poniesionych przez gospodarstwa domowe były opłaty z tytułu użytkowania mieszkania lub domu i za korzystanie z nośników energii, które stanowiły 15,9% ogółu oraz wydatki na transport – 14,2%.

W porównaniu z 2021 r. w Podlaskiem zwiększył się przede wszystkim udział wydatków na transport w wydatkach ogółem (o 5,1 p. proc.). Niższy niż przed rokiem był natomiast udział m.in. wydatków na żywność i napoje bezalkoholowe (o 1,4 p. proc.), wyposażenie mieszkania

i prowadzenie gospodarstwa domowego (o 1,3 p. proc.) oraz użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (o 1,2 p. proc.).

Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków gospodarstw domowych w województwie podlaskim nie odbiegała znacząco od struktury tych wydatków w kraju. Największą różnicę odnotowano w przypadku wydatków na transport oraz żywność i napoje bezalkoholowe, których udział w województwie był odpowiednio o 4,5 p. proc. i 3,5 p. proc. wyższy niż średnio w kraju. Niższy od średniej krajowej był natomiast udział wydatków m.in. z tytułu użytkowania mieszkania lub domu i korzystania z nośników energii (o 3,1 p. proc.).

W porównaniu z 2021 r. w województwie w przypadku niemal wszystkich rodzajów wydatków odnotowano wzrost, przy czym największy dotyczył wydatków na transport (o 88,6%), restauracje i hotele (o 40,8%) oraz edukację (o 29,0%).

W 2022 r. pod względem wysokości wydatków na transport Podlaskie uplasowało się na 1. miejscu wśród województw w kraju, natomiast pod względem wartości wydatków na użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii oraz wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego – na 15. miejscu.

Spożycie artykułów żywnościowych

W 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, w województwie podlaskim zwiększyło się m.in. spożycie cukru (o 24,7%) oraz wędlin i innych przetworów mięsnych (o 2,8%). Spadło natomiast spożycie m.in.: ryb i owoców morza (o 21,6%), mięsa surowego (o 12,6%) oraz warzyw (o 12,6%), w tym ziemniaków (o 17,0%).

W skali roku najbardziej wzrosło spożycie cukru, zaś znacznie spadło spożycie ryb i owoców morza

Tablica 3. Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2021	2022	
		województwo podlaskie	Polska
Pieczyczo i produkty zbożowe – w kg	5,18	5,18	5,11
w tym pieczywo ^a	2,64	2,61	2,58
Mięso – w kg	6,16	5,75	4,81
w tym:			
mięso surowe	3,82	3,34	2,68
wędliny i inne przetwory mięsne ^b	2,12	2,18	1,92
Ryby i owoce morza ^c – w kg	0,37	0,29	0,24
Mleko ^d – w l	3,09	3,10	2,85
Jogurty – w kg	0,58	0,56	0,58
Sery i twarogi ^e – w kg	0,84	0,77	0,94
Jaja – w szt.	10,77	9,83	10,50

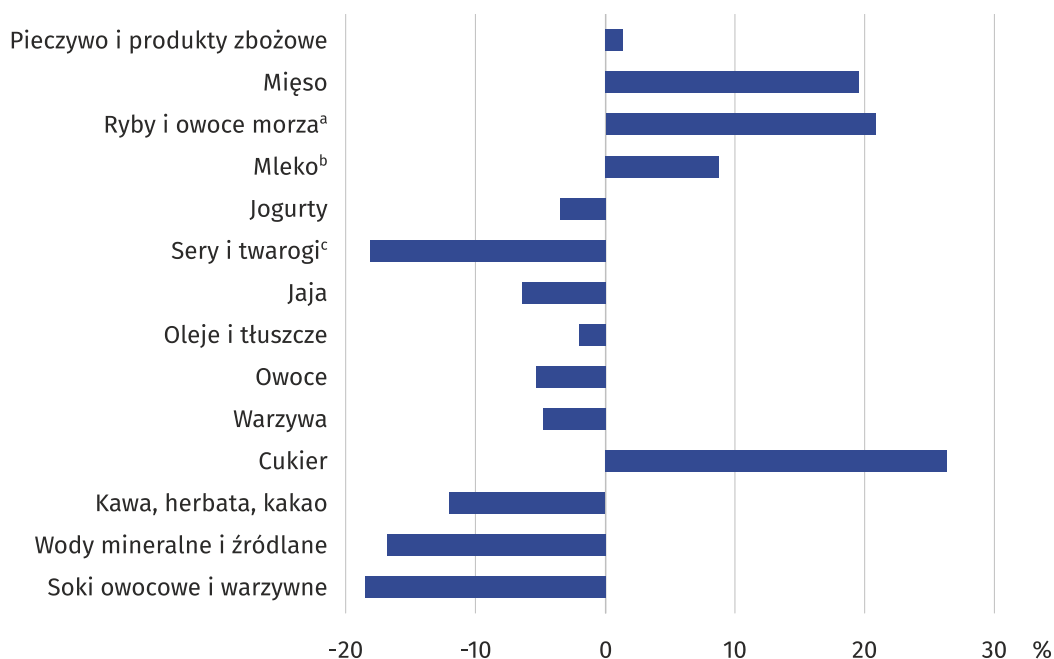
a Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i pieczywa cukierniczego. b Łącznie z wyrobami garmażeryjnymi, bez przetworów podrobowych. c Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych. d Bez zagęszczonego i w proszku. e Bez słodkich serków.

Tablica 3. Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (dok.)

Wyszczególnienie	2021	2022	
		województwo podlaskie	Polska
Oleje i tłuszcze – w kg	1,02	0,98	1,00
w tym masło	0,20	0,16	0,28
Owoce – w kg	3,69	3,39	3,58
Warzywa – w kg	7,77	6,79	7,13
w tym ziemniaki	3,05	2,53	2,42
Cukier – w kg	0,77	0,96	0,76
Kawa, herbata, kakao – w kg	0,23	0,22	0,25
Wody mineralne i źródlane – w l	5,34	4,81	5,78
Soki owocowe i warzywne – w l	0,94	0,88	1,08

W analizowanym roku w województwie podlaskim odnotowano zdecydowanie większe niż średnio w kraju spożycie na 1 osobę w gospodarstwach domowych: cukru (o 26,3%), ryb i owoców morza (o 20,8%) oraz mięsa (o 19,5%), w tym mięsa surowego (o 24,6%). Mniejsze było natomiast spożycie m.in.: masła (o 42,9%), soków owocowych i warzywnych (o 18,5%) oraz serów i twarogów (o 18,1%).

Wykres 3. Odchylenia przeciętnego miesięcznego spożycia wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych w województwie podlaskim względem ich przeciętnego miesięcznego spożycia w kraju w 2022 r.

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych. b Bez zagęszczonego i w proszku. c Bez słodkich serków.

W 2022 r. wśród wszystkich województw w Polsce Podlaskie charakteryzowało się najwyższym poziomem spożycia mięsa surowego na 1 osobę w gospodarstwach domowych. Więcej wędlin

i innych przetworów mięsnych spożywali jedynie mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego, a ryb i owoców morza – mieszkańcy województwa śląskiego. Jednocześnie Podlaskie znajdowało się na ostatnim miejscu w kraju pod względem spożycia masła oraz wód mineralnych i źródlanych, a także (wraz z województwem świętokrzyskim) – serów i twarogów oraz (wraz z województwami: małopolskim, mazowieckim i podkarpackim) – kawy, herbaty i kakao.

Wyposażenie w niektóre przedmioty trwałego użytkowania

Tablica 4. Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania^a

Wyszczególnienie	2021	2022	
		województwo podlaskie	Polska
	w % ogółu gospodarstw domowych		
Pralka automatyczna	95,0	94,7	93,5
Zmywarka do naczyń	46,1	47,9	52,5
Kuchenka mikrofalowa	72,8	74,6	68,0
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	10,5	21,7	22,0
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	60,3	56,4	56,8
Odbiornik telewizyjny	97,7	97,3	94,7
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	55,6	52,4	59,8
Telefon stacjonarny	11,8	12,3	9,8
Telefon komórkowy	99,3	98,5	98,3
w tym smartfon	78,2	84,1	83,7
Zestaw kina domowego	7,2	6,5	11,1
Komputer osobisty	73,1	76,2	76,6
w tym laptop, tablet	66,2	65,8	68,3
Drukarka	33,0	44,6	39,5
w tym drukarka wielofunkcyjna	28,1	28,0	28,4
Rower (bez dziecięcego)	67,3	71,8	62,8
Motocykl, skuter, motorower	6,3	3,6	4,4
Samochód osobowy	73,4	75,7	72,8

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę.

W 2022 r., podobnie jak rok wcześniej, powszechnie występującymi w gospodarstwach domowych w województwie podlaskim dobrami trwałego użytkowania były telefony komórkowe,

Gospodarstwa domowe były znacznie lepiej niż przed rokiem wyposażone w dobra trwałego użytkowania, takie jak: drukarka, kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną oraz smartfon

odbiorniki telewizyjne i pralki automatyczne. Ponad 3/4 gospodarstw domowych posiadało smartfon, komputer osobisty oraz samochód osobowy.

W analizowanym roku, w porównaniu z rokiem poprzednim, w województwie odnotowano znaczny wzrost udziału gospodarstw domowych posiadających drukarkę (o 11,6 p. proc.), kuchenkę elektryczną z płytą ceramiczną, indukcyjną (o 11,2 p. proc.) lub smartfon (o 5,9 p. proc.). Zmniejszył się zaś udział gospodarstw domowych posiadających m.in. sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (o 3,9 p. proc.) oraz urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej (o 3,2 p. proc.).

W 2022 r. w województwie podlaskim, w odniesieniu do średniej krajowej, odnotowano wyższy odsetek gospodarstw domowych posiadających m.in.: rower (o 9,0 p. proc.), kuchenkę mikrofalową (o 6,6 p. proc.) oraz drukarkę (o 5,1 p. proc.). Niższy był natomiast stopień wyposażenia gospodarstw domowych m.in. w: urządzenia do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej (o 7,4 p. proc.), zmywarkę do naczyń i zestaw kina domowego (po 4,6 p. proc.).

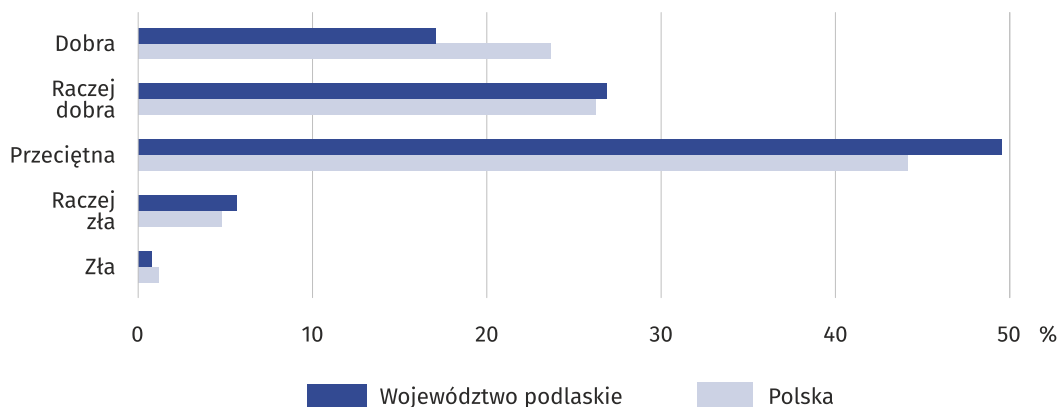
W analizowanym roku jedynie województwo małopolskie charakteryzowało się wyższym niż Podlaskie odsetkiem gospodarstw domowych posiadających drukarkę, a województwo zachodniopomorskie – kuchenkę mikrofalową, natomiast niższy niż w województwie podlaskim (obok podkarpackiego) odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w zestaw kina domowego zanotowano tylko w województwie lubelskim.

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

W 2022 r. w województwie podlaskim swoją sytuację materialną jako dobrą oceniło 17,1% gospodarstw domowych, a jako raczej dobrą – 26,9%. W ciągu roku odsetek oceniających sytuację swego gospodarstwa pozytywnie zmniejszył się o 3,2 p. proc. (w kraju spadł o 3,3 p. proc.).

Udział gospodarstw określających swoją sytuację materialną jako przeciętną wyniósł 49,6% i w porównaniu z 2021 r. zwiększył się o 1,4 p. proc. (w kraju wzrósł o 2,5 p. proc.).

Wykres 4. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w 2022 r.

W omawianym roku w województwie podlaskim odsetek gospodarstw domowych postrzegających swoją sytuację jako raczej złą ukształtował się na poziomie 5,7%, a oceniających ją jako złą – na poziomie 0,8%. Udział gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację materialną negatywnie był o 1,9 p. proc. wyższy od zanotowanego przed rokiem (w kraju zwiększył się o 1,0 p. proc.).

Zanotowano wyższy niż rok wcześniej odsetek gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację materialną negatywnie lub przeciętnie, natomiast zmniejszył się udział gospodarstw, które oceniały ją pozytywnie

Uwaga

Dane za lata 2021–2022 zostały uogólnione w oparciu o wstępne wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i nie są wprost porównywalne z danymi za lata wcześniejsze, które zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. W związku z uaktualnionym uogólnieniem, wyniki za 2021 r. różnią się od wcześniej publikowanych.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Białymstoku
Dyrektor Ewa Kamińska-Gawryluk
Tel: 85 749 77 15

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 85 749 77 45, 85 749 77 88

bialystok.stat.gov.pl

[@Bialystok_STAT](https://twitter.com/Bialystok_STAT)

[@UrządStatystycznywBiałymstoku](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywBiałymstoku)

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w 2022 r.](#)

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2022 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#) → Gospodarstwa domowe

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy – Warunki życia ludności](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet gospodarstwa domowego](#)

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Gospodarstwo domowe](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)